

TÜRKİYE
YUZYILI

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : E-94081468-404.13-00092649243

Konu : Fiyat Etiketleri Yönetmeliği Değişikliği

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) 19.12.2023 tarihli ve E-94081468-404.13-00092098925 sayılı yazımız,
b) 20.12.2023 tarihli ve E-94081468-404.13-00092158652 sayılı yazımız.

Bilindiği üzere 19/12/2023 tarihli ve 32404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Fiyat Etiketleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Fiyat Etiketleri Yönetmeliği’nin “*Tarife ve fiyat listesi*” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası, “(1) Hizmetlerin özelliğine ve tüketiciye sunulmuş biçimine göre, tarife ve fiyat listelerine ilişkin belge, levha, pano ve benzerleri, hizmetin sunulduğu işyerinde, ayrıca lokanta, restoran, kafe, pastane ve benzeri yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde ise **işyerinin giriş kapısının önüne** ve hizmet sunulan **masaların üstüne**, tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde asılır, takılır veya konulur.” şeklinde değiştirilmiş ve yeni düzenlemeler 01/01/2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde kapı girişleri önünde tarife ve fiyat listelerine yer verilmesi zorunluluğunun amacı, tüketicilerin henüz söz konusu işyerine giriş yapmadan mal veya hizmete ilişkin bilgi sahibi olmalarının sağlanması olduğundan, tüketicilerin tarife ve fiyat listelerini inceleyip bu fiyat bilgilerin dahilinde malın veya hizmetin satın alınıp alınmaması kararına doğrudan etki etmesi sebebiyle ekonomik menfaatlerinin korunması amacı bakımından önem arz etmektedir.

Diğer yandan tarife ve fiyat listelerinin yiyecek-içecek hizmeti verilen işletmelerdeki masalar üzerinde bulundurulması zorunluluğu da tüketicinin satın alma kararı öncesinde fayda/maliyet kıyaslaması yapması ve ödeme aşamasında kasa fiyatı ile satış/liste fiyatı uyumunu kontrol edebilmesi bakımından önem teşkil etmektedir.

Söz konusu düzenlemenin uygulanmasına ilişkin olarak ilgede kayıtlı 19.12.2023 tarihli ve E-94081468-404.13-00092098925 sayılı ve 20.12.2023 tarihli ve E-94081468-404.13-00092158652 sayılı yazılarımız ile tarafınıza yapılan bilgilendirme sonrasında meri mevzuat düzenlemesinin de uygulamaya girmesi ile birlikte söz konusu mevzuat değişikliği kapsamında hizmet sunulan ilgili sektörden Bakanlığımıza çok sayıda soru ve görüş intikal etmesi üzerine Kuruluşunuz üyelerine duyurulmak üzere anılan mevzuat değişikliğinin uygulanmasına ilişkin aşağıdaki açıklamaların yapılması ihtiyacı oluşmuştur:

◆ Yiyecek ve içecek hizmeti sektöründe **self-servis (masaya servis hizmeti sunulmayan) hizmet verilen işletmelerde** uygulanan tarife ve fiyat listelerinin, sipariş verilen ve ödeme yapılan noktalarda **tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde** açıkça yer verilmiş olması koşuluyla ayrıca masalar üzerinde yer verilmesine gerek bulunmamakta, bununla beraber giriş kapısı önünde ise

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6A970C48-EFE3-49BC-86FB-18B80A0461ED

Adres: Dumlupınar Blv. No:151 Söğütözü Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 45 64 Faks No: 0312 449 45 05

e-Posta: o.yavas@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

tuketicininkorunmasivepiyasa gozetimigenel mudurlugu@gtb.hs03.kep.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://odadorsaebys.tobb.org.tr/tso-kirikkale-envision/Sorgula/ES/4TS3SP> adresinden yapılabilir.

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

ÖZDEN YAVAŞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 45 64



süreklilik arz edecek şekilde bulundurulması zorunludur,

◆ Alışveriş merkezleri gibi birden fazla farklı işletmenin ortak mekanda faaliyet gösterdiği işyerlerinde, **self-servis hizmeti verilen (masaya servis hizmeti sunulmayan) ve kendisine tahsis edilmiş ayrı oturma alanı bulunmayan ortak bir servis/oturma alanında hizmet verilen işletmelerin**, kendilerine ait giriş kapıları olmadığından **giriş kapısı önünde tarife ve fiyat listelerine yer verme yükümlülükleri bulunmamakta**, ancak sipariş verilen ve ödeme yapılan noktalarda tarife ve fiyat listelerine **tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde** açıkça yer verilmesi gerekmektedir,

◆ Bunun haricinde geleneksel olarak kendine ayrılmış mekanlarda masaya servis hizmeti sunulan işletmelerde tüketicilerin masaya oturmalarını müteakiben ve **en geç yiyecek-içecek siparişi verinceye kadar** tarife ve fiyat listelerinin hizmet sunulan masanın üstüne konulması ve giriş kapıları önünde ise **süreklilik arz edecek şekilde** yer verilmesi gerekmektedir,

◆ Masaya servis hizmeti sunulan işletmelerin müşteri kabulü yapılan **birden fazla giriş kapısı olması** durumunda ise tarife ve fiyat listelerine **her bir giriş kapısı önünde ayrı ayrı** yer verilme zorunluluğu bulunmaktadır,

◆ Tüketici hizmet satın alacağı işletmeye ve söz konusu işletmedeki yiyecek-içecek servislerinin yapılacağı oturma alanına henüz giriş yapmadan önce, işletmenin giriş kapısı önünde (birden fazla girişi olanlar için **her bir kapı girişi önünde**) **tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir** olarak ve **süreklilik arz edecek şekilde** tarife ve fiyat listelerine yer verilmelidir,

◆ Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işletmelerde uygulamada genellikle menü şeklinde bir kitapçık olarak verilebilen tarife ve fiyat listelerine, işletme giriş kapısı önünde de benzer olarak menü şeklinde veya işletmenin tercih edeceği diğer şekillerde, **tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir** olmak şartıyla yer verilebilir,

◆ Giriş kapısı önünde yer verilecek tarife ve listeler yazılı, basılı materyaller şeklinde olabileceği gibi, **tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde** (ve makul bir süre incelemeye elverişli olarak) dijital veya elektronik pano, levha vb. şeklinde de olabilir,

◆ **Otel, hastane veya alışveriş mağazası gibi**, esas faaliyet alanı **yiyecek-içecek satışı dışında** bir mal veya hizmet satışı olup, işletmelerinin sınırları içerisinde bu ana faaliyetin yanı sıra, lokanta, restoran, kafe, pastane gibi yiyecek-içecek hizmeti de bulunup **yeme-içme hizmeti için kendisine ait ayrı bir oturma alanı bulunan işletmelerde**; yiyecek içecek hizmeti verilecek servis alanının giriş kapısı bulunması halinde giriş kapıları önüne, giriş kapısı bulunmuyorsa yiyecek içecek hizmeti verilecek masaların bulunduğu bölümlere, kısımlara, alanlara geçiş yapılırken (henüz girilmeden) **tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir** şekilde tarife ve fiyat listesine yer verilebilir,

◆ Söz konusu mevzuat değişikliği, tüketicilere yiyecek-içecek hizmeti sunulan lokanta, restoran, kafe, pastane vb. her tür işletme için geçerli olacağından, tüketicilere yiyecek-içecek hizmeti sunulan **kıraathane, kantin, kafeterya gibi benzer işletmelerde** de anılan düzenlemelerin uygulanma zorunluluğu bulunmaktadır,

◆ Tarife ve listelerin masalarda yer verilmesi zorunluluğuna ilişkin olarak; tarife ve listelerin yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerindeki masalar üzerinde halihazırda bekletilmesi şeklinde uygulanabilmesinin yanı sıra, tüketicinin işyerine giriş yapıp yiyecek-içecek hizmeti sunulan masaya yerleşip henüz sipariş verilmesinden önce masaya (tüketicinin huzuruna) getirilen menü (tarife ve liste) de yeterli sayılabilir,

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6A970C48-EFE3-49BC-86FB-18B80A0461ED

Adres: Dumlupınar Blv. No:151 Söğütözü Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 45 64 Faks No: 0312 449 45 05

e-Posta: o.yavas@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

tuketicininkorunmasivepiyasagozetimigenel mudurlugu@gtb.hs03.kep.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://odadorsaebys.tobb.org.tr/tso-kirikkale-envision/Sorgula/ES/04TS3SP> adresinden yapılabilir.

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

ÖZDEN YAVAŞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 45 64



◆ Bu koşullara uymak şartıyla servis yapılacak masalar üzerinde QR kodu ile menülere (tarife ve listelere) yer verilebilir **ancak bu yöntem esas uygulama olmamalı, tüketici için seçimlik olarak bırakılmalı, tarife ve liste bulundurma zorunluluğu karşılamak olarak yorumlanmamalı, tüketici açıkça kendi rızası ile fiziksel basılı menü istemediğini belirtene kadar ve talep edilmeden evvel tüketiciye hizmet sunulan masaya menü (tarife ve liste) getirilmesi esas unsur olmalıdır,**

◆ Anılan menü (tarife ve liste) **tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir** şekilde **tüketicinin herhangi bir işlem yapmasına gerek olmaksızın doğrudan görünür/okunur** ve **hangi mala/hizmete ait olduğu hususunda tereddüt olmaması koşuluyla**, tablet gibi elektronik bir cihaz, dijital bir ekran ile de sunulabilir

◆ Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde satışa sunulan ürünler 6502 sayılı Kanun kapsamında “**hizmet**” tanımına girecek olup, mezkûr Yönetmeliğin “Etiket bulundurma zorunluluğu” başlıklı 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “*Hizmetlerin tarife ve fiyatlarını gösteren listeler de bu madde hükmüne göre düzenlenerek asılır. Hizmetlere ilişkin tarifelerde hizmetin ayırıcı özelliği, tüm vergiler dâhil satış fiyatı ve bu fiyatın uygulanmaya başlandığı tarihin belirtilmesi yeterlidir.*” hükmü gereği söz konusu tarife ve listelerde **bu sayılan üç unsurun aranması yeterlidir.**

Bu doğrultuda yapılacak denetimlerde aykırılık teşkil eden hususların tespiti halinde 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 77 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “*Bu Kanunun 4 üncü, 6 ncı, 7 nci, 18 inci, 19 uncu, 20 nci, 21 inci, 26 ncı, 30 uncu, 35 inci, 49 uncu, 51 inci, 52 nci, 54 üncü ve 57 nci maddeleri ve 48 inci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü, altıncı ve yedinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler ile 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca malları süresinde teslim veya monte etmeyenler hakkında aykırılığı tespit edilen her bir işlem veya sözleşme için iki yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır.*” hükmü gereği idari yaptırım uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan 20/12/2023 tarih ve 32405 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “*6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci Maddesine Göre 2024 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ*” hükümlerine göre; 2024 yılı için tarife ve fiyat listelerinde yer alan **her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere 2.172 TL** idari para cezası uygulanacaktır.

Bu kapsamda;

- Söz konusu tarife ve listelerde zorunlu olan bu üç unsorda bir adet eksiklik olması, örneğin sadece fiyat değişim tarihinin bulunmaması halinde tek bir işlem için **(1 x 2.172) 2.172-TL** idari para cezası uygulanması söz konusu olacaktır,

- Diğer yandan bir lokantada tüketicilere çorba, döner ve sütlaç sunulması halinde anılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işyerinin giriş kapısı önünde ve hizmet sunulan masaların üzerinde yer alan tarife ve fiyat listesinde yalnızca çorbaya ilişkin bilgilere yer verilmemesi halinde işyerine uygulanacak idari para cezası miktarı **(1 x 2.172) 2.172-TL** iken, çorba, döner ve sütlaç ürünlerine ait bilgilerin hiçbirine yer verilmemesi halinde uygulanacak idari para cezası **(3 x 2.172) 6.516-TL** olacaktır.

Diğer yandan özellikle son dönemlerde teknolojinin getirdiği yenilikler doğrultusunda dijital aygıtların kullanımının yaygınlaşmasıyla, bazı işletmeler tarafından uygulanan **sadece QR kodu okutulması marifetiyle menü bilgilerinin görüntülenmesi suretiyle tarife ve fiyat listelerinin ulaşılabilir kılınmasının tek başına yeterli olmadığı ve Yönetmelikteki tarife ve liste bulundurma zorunluluğunu karşılamadığı** değerlendirilmektedir. Zira mevzuat hükümlerinde **tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde yazılı, dijital veya elektronik etiket, tarife ve fiyat listesi bulundurulması zorunluluğu bulunmakta** ancak tarife ve fiyat listelerine **Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yer verilmesinin yanı sıra ek bir hizmet olarak** QR kodu kullanılmasında ise sakınca bulunmamaktadır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6A970C48-EFE3-49BC-86FB-18B80A0461ED

Adres: Dumlupınar Blv. No:151 Söğütözü Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 45 64 Faks No: 0312 449 45 05

e-Posta: o.yavas@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

tuketicininkorunmasivepiyasagozetimigenel mudurlugu@gtb.hs03.kep.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://odadorsaebys.tobb.org.tr/tso-kirikkale-envision/Sorgula/BS/4TS3SP> adresinden yapılabilir.

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

ÖZDEN YAVAŞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 45 64



Bu doğrultuda, yiyecek ve içecek hizmeti sektöründe tüketicilere mal veya hizmet sunan Kuruluşunuz üyelerinin yukarıda yer verilen mevzuat değişikliklerinden haberdar edilerek, tesis ettikleri işlem ve uygulamalarının anılan hükümler ile uyumlu hale getirilmesi gerektiğine ilişkin bilgilendirilmeleri hususlarında bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Avni DİLBER
Bakan a.
Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi
Genel Müdürü

Ek: 19/12/2023 tarih ve 32404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Yönetmelik değişikliği metni

Dağıtım:
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığına
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanlığına

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6A970C48-EFE3-49BC-86FB-18B80A0461ED

Adres: Dumlupınar Blv. No:151 Söğütözü Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 45 64 Faks No: 0312 449 45 05

e-Posta: o.yavas@gtb.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

tuketicininkorunmasivepiyasagozetimigenelmuurlugu@gtb.hs03.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

ÖZDEN YAVAŞ

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 45 64

